

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารเพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน เมื่อเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ก้าวหน้าขึ้น ความจำเป็นต้องติดต่อกับชาวต่างประเทศเพื่อให้เห็นต่อข่าวสารและความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ ย่อมมีมากขึ้นด้วย เมื่อมีการติดต่อกับชาวต่างประเทศ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาที่เป็นสื่อกลางเพื่อสามารถสื่อสารกันได้ ภาษาต่างประเทศที่นับว่าเป็นภาษาสากลที่มีผู้นิยมใช้กันทั่วโลกและนับเป็นภาษาที่มีการเรียนการสอนกันมากที่สุดคือ ภาษาอังกฤษ

การสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไป เป็นการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (English as a foreign language) หรือการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (English as a second language) ต่อมาเมื่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างใกล้ชิด การเรียนภาษาอังกฤษทั่วไป (General English) จึงไม่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เพราะผู้เรียนไม่สามารถนำประโยชน์จากการเรียนไปใช้โดยตรง ดังนั้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for specific purposes) จึงเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา หรือสาขาอาชีพ และเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาได้ที่ดีที่สุด ในกรณีที่ต้องคำนึงถึงเวลา ค่าใช้จ่าย และบุคลากรที่มีอยู่จำกัด ดังนั้นจึงได้เริ่มมีการเคลื่อนไหวที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1959 เป็นต้นมา ผู้ริเริ่มคนแรกคือ บี ซี บรูคส์ (B.C. Brooks) แห่งมหาวิทยาลัยลอนดอน ซึ่งเห็นว่าการปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยให้เหตุผลว่าภาษาของวรรณคดีและวิทยาศาสตร์มีลักษณะแตกต่างกันและไม่เกี่ยวข้องกัน เพราะฉะนั้นการสอนภาษาอังกฤษให้นักศึกษาที่เรียนวิทยาศาสตร์จึงควรมีลักษณะที่เฉพาะมากกว่าการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้ความรู้และเห็นประโยชน์ของ

การเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพต่อไป (Mathew Macmillan 1876:43)

หลังจากที่ได้มีการริเริ่มเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เฉพาะขึ้นแล้ว การสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP-English for specific purposes) ได้มีบทบาทมากขึ้นเป็นลำดับนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 เป็นต้นมา ทั้งในด้าน การสร้างหลักสูตร การผลิตวัสดุการสอน และการเขียนตำราสำหรับผู้เรียนในสาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือเพื่อจุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพ

ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะนั้นมีชื่อเรียกต่างกันไปตามสาขาวิชาที่เปิดสอน ในตอนแรกเริ่มได้เปิดสอนในแกงทางวิศวกรรม และวิทยาศาสตร์จึงเรียกว่า ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ (Scientific English) หรือภาษาอังกฤษเทคนิค (Technical English) และยังมีชื่อเรียกอื่น ๆ อีก เช่น ภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ (English for occupational purposes) แต่ไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไรก็ตามก็จัดอยู่ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะทั้งสิ้น ฉะนั้นจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อเพื่อให้ใช้เรียกตรงกัน ว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ ทั้งนี้ ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ มิได้ หมายถึงภาษาเฉพาะที่มีศัพท์ และสำนวนที่เลือกไว้ใช้เฉพาะกับเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่ยังคงหมายถึงวัตถุประสงค์ของผู้เรียนในการเรียนภาษาด้วย (Alan Mountford 1975:189)

พอลลีน โรบินสัน (Pauline Robinson 1980: 6) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมาย ในการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะว่ามีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. สอนองความต้องการในค่านอาชีพ (Occupational requirements) เช่น สำหรับพนักงานโทรศัพท์ระหว่างประเทศ นักบินนานาชาติ
2. การฝึกอบรมอาชีพ (Vocational training programs) เช่น สำหรับบุคลากรประจำโรงแรม เจ้าหน้าที่ฝ่ายการค้าพิเศษ
3. การศึกษาด้านวิชาการหรือวิชาชีพระดับสูง (Academic or professional study) เช่น วิศวกรรม แพทย์ กฎหมาย

สรุปได้ว่าภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะมีจุดมุ่งหมาย 2 ประการคือ เพื่อ การอาชีพและเพื่อความมุ่งหมายทางวิชาการและวิชาชีพระดับสูง ดังนั้นความสำคัญจึงอยู่ที่ว่า

ผู้เรียนจะสามารถนำความรู้ทางคำณภาษาอังกฤษไม่ว่าจะเพื่อจุดมุ่งหมายใดไปใช้ประโยชน์ในอาชีพใดมากน้อยเพียงใด

ในปัจจุบันประเทศที่กำลังพัฒนาต่างก็ให้ความสนใจภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นพิเศษ เพราะตระหนักถึงความล้มเหลวในการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป กล่าวคือ แม้ผู้เรียนจะเรียนภาษาอังกฤษทั่วไปมานานเป็นเวลายาวนาน 6 ปี หรือมากกว่าในระดับมัธยมศึกษา ผู้เรียนก็ยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อความหมายตามต้องการได้ เพราะนักเรียนเป็นจำนวนมากมีความรู้ทางหลักไวยากรณ์ แต่ไม่สามารถนำความรู้ขึ้นมาใช้ประโยชน์ได้จริงไม่ว่าจะเป็นทางคำทักทาย การฟัง พูด อ่าน หรือเขียน เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมา การสอนภาษาเน้นที่กฎเกณฑ์ของภาษาศาสตร์และการอธิบายภาษาของนักภาษาศาสตร์เป็นหลัก ซึ่งมีข้อเสียคือ ผู้เรียนสามารถท่องจำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของภาษาหรือรูปลักษณะของภาษา (Form) แทนไปใช้ไม่ได้ เนื่องจากการมีความรู้ในแต่ละองค์ประกอบของภาษา เช่น เสียง ศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์จะไม่มีประโยชน์เลยถ้าผู้เรียนไม่สามารถนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาสร้างในกรอบคลุม เนื้อหาที่ต้องการจะสื่อสารในสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของฮันเนอร์ (Uff Hanners 1973: 235) ที่ว่าการที่นักเรียนมีความสามารถในการใช้ประโยคใดถูกของทางไวยากรณ์เท่านั้นยังไม่พอนักเรียนจะต้องรู้ว่า ควรใช้ประโยคเหล่านั้นในสถานการณ์ที่เหมาะสมอย่างไร ถึงแม้การเรียนการสอนภาษาได้พยายามให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วด้วยการฝึกซ้ำ ๆ ตามทฤษฎีของนักพฤติกรรมนิยม (Behaviorist) ที่เห็นว่า การเรียนรู้ภาษาเป็นการสร้างสมนิสัยก็ตาม ผู้เรียนก็ยังไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ก็ เพราะการฝึกภาษายังคงเน้นที่ตัวภาษา ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้คล่องแคล่วในวงจำกัดเฉพาะที่ได้รับการฝึกฝนมาเท่านั้น ผู้เรียนยังไม่สามารถเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาเน้นเพื่อการสื่อสาร (Communicative approach) คือ มุ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำเอาการเรียนรู้อำนาจไปใช้ในการสื่อความหมายจริง ๆ คือ มุ่งสอนภาษาตามความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกของผู้ใช้ภาษา (Notion) หรือตามหน้าที่ของภาษา (Function) เช่น สอนให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะแนะนำได้ (Introducing) ขอร้องได้ (Requesting) เป็นต้น ดังนั้นในกระบวนการเรียนการสอนจะไม่สอนเพียงให้ผู้เรียนรู้จักรูปแบบประโยคที่จะต้องใช้เพื่อจุดมุ่งหมายต่าง ๆ นี้ หรือสอนเพียงให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงคำต่าง ๆ ได้

เท่านั้น แต่จะทรงแยยามหาวิธีที่จะให้ผู้เรียนทราบด้วยว่าเมื่อจะพูดสิ่งใดออกไปนั้น เขาควรจะคำนึงถึงด้วยว่า เขาพูดอยู่กับใคร วัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียม และประเพณีในการสื่อความหมายเพื่อจุดประสงค์นั้นเป็นอย่างไร (น่าน บาลโพธิ์ 2525: 5) กล่าวคือ ในการเรียนรู้ภาษาเพื่อใช้ภาษาในการสื่อสารนั้น ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาทั้งในด้านการใช้ภาษาให้ถูกต้องทางสังคมและในด้านการถูกต้องทางหลักภาษาศาสตร์

(Harold S. Madsen and J. Donald Bowen 1978: 114) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เฮจ จี วิคโคสัน (H.G. Widdowson 1978: 1-4) ที่ว่า ความสามารถในการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นทักษะใดก็ตาม จะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ ความรู้เรื่องโครงสร้าง และไวยากรณ์ของภาษา (Usage) และความสามารถใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารได้ (Use)

ในการที่จะทราบว่าผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้หรือไม่นั้น ก็จะต้องมีการสร้างแบบทดสอบขึ้นเพื่อวัดความสามารถนั้น แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาเป็นแบบทดสอบชนิดหนึ่งในแบบทดสอบความสามารถสูงสุด (อัจฉรา วงศ์โสธร 2528: 178) แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาจะชี้ให้เห็นถึงความสามารถที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนในขณะนั้น ซึ่งเป็นความรู้หรือประสบการณ์ที่สะสมมาและอาจจะเป็นพื้นฐานในการทำนายความสามารถในอนาคตได้ (J.B. Carroll 1967 อ้างถึงใน Bernard Spolskey 1972: 404) วัตถุประสงค์ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาก็คือ เพื่อบ่งชี้ระดับความสามารถในการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันโดยมิได้สนใจเพียงความเก่งหรือความอ่อนในความรู้เกี่ยวกับภาษาของผู้เข้าสอบ แต่สิ่งที่เราต้องการทราบก็คือ ผู้เข้าสอบนำความรู้ด้านภาษา หรือความรู้ทางด้านรายละเอียดต่าง ๆ ของภาษามาสังเคราะห์ แล้วนำไปใช้เพื่อการสื่อสารได้ก็เพียงใด วิลกา เอ็ม ริเวอร์ส (Willga M. Rivers 1968: 287) มีความเห็นว่า แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาใช้ในการตัดสินระดับความสามารถในการใช้ทักษะทางภาษาของผู้เข้าสอบต่างสถาบัน หรือเป็นการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันการศึกษา โดยจะไม่ทดสอบเนื้อหาที่คนใดคนหนึ่งเป็นผู้สอน แต่จะทดสอบระดับความสามารถของผู้เข้าสอบ

ดังที่กล่าวแล้วว่าในปัจจุบันแนวการสอนภาษาที่กำลังเป็นที่นิยมคือ แนวการสอนที่เน้นการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารความคิดของตนได้ เพราะฉะนั้นเมื่อมีการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร ก็ควรจะมีการพัฒนาแบบทดสอบที่ใช้วัดความ

สามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่สอดคล้องกันด้วย (D.A. Wilkins 1976: 82) ทั้งนี้เพราะ การเรียนการสอนและการทดสอบมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดจนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ (J.B. Heaton 1975: 1) และเนื่องจากความสามารถในการใช้ภาษาเป็นความสามารถโดยส่วนรวมทั้งหมด (Unitary competence) มากกว่าจะแยกเป็นองค์ประกอบย่อย ๆ ทางภาษา (Divisible competence) (J.W.Oller and Frances Butler Hinofotis 1980: 13-23) ดังนั้น แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจึงควรเป็นแบบทดสอบทักษะสัมพันธ์ (Integrative tests) ที่สามารถทดสอบความรู้และทักษะในการใช้ภาษาได้หลาย ๆ ด้านในคราวเดียวกัน (Kenneth G.Aitken 1979: 22) ซึ่ง เจ คัมบลิว ออลเลอร์ (J.W.Oller) เรียกแบบทดสอบในลักษณะนี้ว่า "แบบทดสอบเชิงปฏิบัติ" (Pragmatic test) เพราะเป็นแบบทดสอบบูรณาการมุ่งวัดการใช้ภาษาในสภาพที่เป็นจริง ซึ่งมีทั้งการสื่อสารและการรับสารทางภาษา การทดสอบจะกำหนดให้ผู้สื่อสารซึ่งเป็นสารของตนเอง (Sender) หรือผู้สื่อสารของผู้อื่น เช่น โฆษก (Addressor) และผู้รับสารที่สื่อมาถึงตนเอง (Receiver) หรือผู้ที่ส่งมายังส่วนรวม (Addressee) เช่น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ หรือผู้ฟังวิทยุ ชมโทรทัศน์ เป็นต้น (อัจฉรา วงศ์โสธร 2528 : 198) ตัวอย่างของแบบทดสอบที่จัดอยู่ในลักษณะของแบบทดสอบเชิงปฏิบัติหรือแบบทดสอบทักษะสัมพันธ์ ได้แก่ แบบทดสอบโคลซ (Cloze tests) แบบทดสอบเขียนข้อความหรือความเรียง (Essay writing) แบบทดสอบพูด (Oral interview) แบบทดสอบเขียนตามคำบอก (Dictation) แบบทดสอบแปล (Translation) เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น อัจฉรา วงศ์โสธร (2528 : 203) ยังกล่าวถึง ข้อดีของแบบทดสอบเชิงปฏิบัติว่า เป็นข้อสอบที่วัดความสามารถในการใช้ภาษา (Language proficiency) ได้อย่างแท้จริง และมีความเชื่อมั่นสูง อย่างไรก็ตาม แบบทดสอบเชิงปฏิบัติก็มีข้อจำกัดคือ ข้อทดสอบบางชนิด เช่น แบบทดสอบความเรียง แบบทดสอบแปล และแบบทดสอบพูด มีความเชื่อถือและความเที่ยงตรงน้อย ทำให้ไม่เป็นที่นิยมใช้มากนัก (อัจฉรา วงศ์โสธร 2528 : 203)

ปัจจุบันได้มีแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาหลายชุด ส่วนมากเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นในต่างประเทศ จากการนำแบบทดสอบเหล่านี้ไปวัดความสามารถในการใช้ภาษาทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาที่น่าสนใจหลายประการ เป็นต้นว่า จากการใช้แบบทดสอบเอ็ม แอล เอ ที่ใช้วัดความสามารถในการใช้ภาษาสำหรับครูและนักศึกษาชั้นสูง (MLA Foreign Language Proficiency Tests for Teachers and Advanced Students) วัดความสามารถในการใช้ภาษาของนักศึกษาปีที่ 4 ที่เลือกวิชาเอกเป็นภาษาเยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาลี รัสเซีย และสเปน เจ บี แครอล (J.B. Carroll 1967 อ้างถึงใน Bernard Spolsky 1972: 404-406) พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการพูดและฟังอยู่ในระดับต่ำ องค์ประกอบที่มีผลอย่างมากต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ นอกเหนือไปจากความรู้ด้านภาษา จำนวนเวลาที่ใช้ในต่างประเทศ เวลาเริ่มต้นเรียนภาษาต่างประเทศ การใช้ภาษาต่างประเทศของพ่อแม่ที่บ้าน ชนิดของสถาบันที่เรียนอยู่แล้ว องค์ประกอบอื่นที่มีอิทธิพลต่อระดับความสามารถในการใช้ภาษาก็คือ อายุ ทักษะที่มีต่อภาษา และแรงจูงใจในการเรียนภาษา นอกจากนั้น เจ คัมบลิว ฮอลเลอร์ และคิล เพอร์คินส์ (J.W. Oller and Kyle Perkins, 1980: 3) ยังมีความเห็นว่า องค์ประกอบที่มีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาก็คือ พื้นฐานความรู้ ความถนัดทางภาษา พฤติกรรมและทัศนคติของผู้เรียน

จากการวิจัยของวิล ชีวะเจริญ (2523: 3) พบว่า นักศึกษาปีกหัตถศรระดับปริญญาตรี ปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ของประเทศไทยมีความสามารถทางการฟัง อ่าน และเขียนไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด กล่าวคือระดับความสามารถในการใช้ทักษะทั้งสามอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ นอกจากนั้น อาร์ เจ โอเวนส์ (R.J. Owens, 1970 อ้างถึงใน ปรีชา ชีวะวงศ์ 2525: 2) ได้ให้ความคิดเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ในภาคพื้นเอเชียอาคเนย์มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษต่ำกว่ามาตรฐานซึ่งตรงกับผลการวิจัยของกุสุมา มะนะสุนทร (2518 อ้างถึงในปรีชา ชีวะวงศ์ 2525: 2) ที่ว่า ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยปีที่ 1 ยังอยู่ใน

ระดับไม่น่าพอใจ การที่นักศึกษาไทยมีความสามารถในการใช้ภาษาอยู่ในระดับเท่านั้น มีสาเหตุอยู่หลายประการ เช่น ชาติครูผู้สอนที่มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษและวิธีการเรียนการสอนที่ดี ชาติอุปการณและสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็น นักเรียนขาดแรงจูงใจ และมองไม่เห็นความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น นอกจากสาเหตุดังกล่าวแล้ว เจ บี แครอล (J.B. Carroll 1959 อ้างถึงใน อัจฉรา วงศ์โสธร และคณะ 2525 : 7) ยังพบว่า การมีทักษะทางการเรียนในระดับที่ต่างกันก็เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สอง ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การที่ผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อความหมายตามต้องการได้หรือไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อการประกอบอาชีพหรือเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไป อาจเป็นเพราะผู้เรียนขาดทักษะทางการเรียน (Study skills) ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ นอกเหนือจากองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ได้อธิบายมาแล้ว

เสียงทิพย์ สุขศรี (2520:26) มีความเห็นว่าโดยปกติแล้วสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบปัญหาในการเรียนหรือไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ก็คือ การขาดการฝึกฝนทักษะทางการเรียนในด้านกรอ่าน ผู้เรียนมักประสบปัญหาในการหาวิธีที่จะช่วยให้จดจำข้อความที่อ่านได้ และวิธีที่จะประหยัดเวลาที่ตนต้องอ่านหนังสือใหม่ทั้งเล่มก่อนสอบ ส่วนในด้านกรฟังผู้เรียนมักประสบปัญหาเกี่ยวกับการไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ พอลีน โรบินสัน (Pauline Robinson 1980: 7, 25, 33-34) สรุปไว้ว่าทักษะทางการเรียนเป็นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นสื่อกลางในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ คือต้องใช้พจนานุกรมเป็น สามารถอ่านเพื่อความเข้าใจและจดบันทึกได้ เขียนภาษาอังกฤษในสาขาวิชา ฟังเพื่อความเข้าใจและจดบันทึก รวมทั้งวิธีการสนทนา และการตอบข้อสอบด้วย ยิ่งไปกว่านั้น เลวิส เคอร์ (Lewis Kerr 1977: 132) ยังได้กล่าวถึง ทักษะทางการเรียนซึ่งเป็นรายวิชาหลักของภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะว่า อาจเป็นทักษะทางภาษาศาสตร์ (Linguistic skills) หรือทักษะที่

ไม่ใช่ทักษะทางภาษาศาสตร์ (Non-linguistic skills) ก็ได้ ซึ่งทั้งสองทักษะนี้ เป็นแกนสำคัญที่จะสร้างทักษะที่คิดให้แก่ผู้เรียนที่ต้องการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ เฉพาะ เพราะฉะนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์ เฉพาะนั้นในแต่ละสาขาวิชาและแต่ละระดับผู้เรียนต้องมีทักษะทางการเรียน (Study skills) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้และค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือไปจากการเรียน ศัพท์ โครงสร้าง ความสัมพันธ์ของเนื้อความ และลีลาภาษา (Style) (อัจฉรา วงศ์โสธร และเสาวภา จึงพัฒนาพงษ์ 2525: 9) แม้แต่ในสหรัฐอเมริกาช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา โรงเรียนและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็กำลังให้ ความสนใจกับการสอนทักษะทางการเรียนอย่างกว้างขวางถึงกับมีการถกเถียงกันว่า ควร เริ่มสอนทักษะนี้ในระดับใด แม้ความคิดเห็นเรื่องระดับชั้นที่จะเริ่มสอนจะแตกต่างกัน แต่ ทุกคนก็เห็นพ้องกันว่า ทักษะทางการเรียนนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญขององค์ประกอบหนึ่ง ใน กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องสอนให้กับผู้เรียน (เสียงทิพย์ สุขศรี 2520: 20)

นอกจากนั้นทักษะทางการเรียนยังมีประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยเฉพาะ ผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษา ที่ศึกษาต่อในระดับวิทยาลัยหรืออุดมศึกษา ซึ่งจะต้องพบกับสภาพแวดล้อม ใหม่ทั้งด้านสถานที่และวิธีการเรียน ที่แตกต่างจากสภาพที่เคยชินในโรงเรียน นักศึกษาเหล่านี้ ต้องการความช่วยเหลือทางด้าน การสร้างนิสัยในการเรียนและการวางแผนตารางเรียนที่ แตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนเป็นจำนวนมากต้องใช้เวลาพยายามมาก ในโรงเรียน มัธยมนั้นทางโรงเรียนมักจะจัดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนมากกว่าในระดับวิทยาลัยหรือ อุดมศึกษา และผู้เรียนมีความพยายามที่จะเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสภาพที่เป็นไปได้ของสังคม นักศึกษาบางคนเรียนต่อในชั้นวิทยาลัยหรืออุดมศึกษาเนื่องจากเพื่อน ๆ ในโรงเรียนไป เรียนต่อกัน แต่แรงจูงใจเพียงเท่านั้นยังไม่เพียงพอที่จะช่วยเพิ่มความพยายามที่จะศึกษา โดยตรง เขาควรจะได้รับความช่วยเหลือจากครูให้สามารถเรียนระดับสูงขึ้นไปได้ ให้ มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนสูงขึ้น โดยเฉพาะในด้านการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อ

สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อได้ดีขึ้น นักเรียนที่เคยมีผลการเรียนสูง ๆ ในชั้นมัธยมศึกษา มักจะเป็นเพราะความสามารถทางสติปัญญา มากกว่าเป็นเพราะวิธีการเรียน ดังนั้นเมื่อเขาเรียนในระดับวิทยาลัยหรืออุดมศึกษา นักศึกษาเหล่านั้นจึงประสบความยุ่งยากในการเรียน เพราะนอกจากมีการแข่งขันกันมากขึ้นแล้ว นักศึกษายังต้องศึกษาตนเองมากกว่าในระดับมัธยมศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาเหล่านี้ต้องพัฒนาทักษะทางการเรียนที่เหมาะสม ซึ่งต้องใช้สมาธิมาก คนที่สามารถควบคุมตนเองได้น้อยก็อาจได้รับผลเสียในการเรียนได้

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ว่าในระดับใดไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร อาจเนื่องจาก ผู้เรียนขาดการฝึกฝนทักษะทางการเรียน Ruth Beard (Ruth Beard 1972: 185) ยังกล่าวสนับสนุนว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะทางการเรียน เช่น การอ่านและจับบันทึก การทำบันทึกเพื่อทบทวนทอนสอบปลายภาค การเขียนรายงาน ฯลฯ จึงทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในการเรียน กล่าวคือ ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ นอกจากนั้นเขายังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า การที่ผู้เรียนขาดทักษะทางการเรียนก็เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้ฝึกทักษะดังกล่าว เพราะสถาบันการศึกษาไม่ได้ให้ความสนใจกับทักษะทางการเรียนเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นสิ่งที่จำเป็นมากที่สุดคือ การให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะดังกล่าว

สำหรับในสถาบันอาชีวศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะขึ้น ซึ่งเรียกกันว่า การสอนภาษาอังกฤษเทคนิค ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช. (เทียบเท่ากับ มศ.3-มศ.6) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือ ปวส. (ต่อจาก มศ.6 อีก 2 ปี) และในหลักสูตรปริญญาตรีของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันสูงสุดในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (งามพริ้ง รุ่งโรจน์ดี 2520: 3) และในปัจจุบันก็มีหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาพื้นฐานบังคับทุกสาขาวิชาคือ พก.2141 ภาษาอังกฤษ 1 และพก. 2142 ภาษาอังกฤษ 2 โดยเมื่อดูจุดหมายที่สำคัญคือ ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วในการทำงาน ทั้งยังมีความมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มจากเอกสารหรือหนังสือที่พิมพ์เป็นภาษาอังกฤษได้ นอกจากนั้นยังมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถอ่านหนังสือทางสาขาวิชาของตนได้เข้าใจอีกด้วย เมื่อพิจารณาคำอธิบายลักษณะรายวิชา (Course

specification) แล้วจะเห็นได้ว่า โคนบงบอกถึงการเรียนการสอนที่ได้รวมทุกทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว เพราะฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้ร่างหลักสูตรก็ได้เห็นถึงความสำคัญของทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษว่า มีประโยชน์และนักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทางด้านนี้ด้วยเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนต่อไปในอนาคต (กรมเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา 2527: 1-13)

ดังได้กล่าวแล้วว่า ทักษะทางการเรียนนอกจากจะเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยช่วยให้นักเรียนมีวิธีแสวงหาความรู้ในสาขาวิชา และปรับปรุงการเรียนรู้ของตนให้ดีขึ้นแล้วยังช่วยผู้สอนในการกำหนดเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนด้วย (อัจฉรา วงศ์โสธร 2527: 42) เช่นเดียวกับที่เจเน็ต ไพรซ์ (Janet Price 1977: 29) ได้ให้ทัศนะถึงความสำคัญของทักษะทางการเรียนว่า ความรู้เกี่ยวกับทักษะทางการเรียนจะช่วยให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนสูงขึ้น ช่วยให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนและทักษะทางการเรียนจะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร (Communicative competence) มากยิ่งขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ทักษะทางการเรียนเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งและมีประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น นักศึกษาที่ศึกษาค้นเครื่องกลและไฟฟ้า เป็นต้น นักศึกษากลุ่มนี้จำเป็นต้องมีทักษะในการอ่านตำราเพื่อให้เข้าใจความหมายอย่างรวดเร็วและถูกต้องมากกว่ามีความจำเป็นด้านกาพูดและเขียน ซึ่งได้แก่ ทักษะในการอ่านเพื่อให้ได้ใจความสำคัญ หรือความคิดรวบยอดในคานวิชาชีพ เช่น สมมติฐาน เหตุผล ทักษะในการตีความหมายข้อมูลจากตาราง กราฟและแผนภูมิ ทักษะการเรียบเรียงข้อมูล ทักษะในการใช้ห้องสมุด และทักษะการใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า การมีทักษะทางการเรียนน่าจะมีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตามปรากฏว่ายังมีได้มีผู้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคกับทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 ในกลุ่มช่างอุตสาหกรรม แขนงวิชาเครื่องกลและไฟฟ้า ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อให้ได้

คำตอบที่เชื่อถือได้ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อบรรลุจุดหมายตามที่หลักสูตรวางไว้ ทั้งยังเป็นการชักจูงให้ครูผู้สอนหันมาให้ความสนใจการสอนทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษามากขึ้นอีกด้วย ถ้าความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญแล้ว การฝึกฝนทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษจะเป็นการวางพื้นฐานให้การเรียนภาษาอังกฤษมีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ความสูญเปล่าทางการศึกษาก็จะน้อยลงและถูกขจัดไปได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคและทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษากลุ่มช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคกับทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษากลุ่มช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

สมมติฐานการวิจัย

เจเน็ต ไพรส์ (Janet Price-1977 : 29) กล่าวถึงความสำคัญของทักษะทางการเรียนว่า ความรู้เกี่ยวกับทักษะทางการเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนสูงขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนและช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาสูงขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิค และทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษากลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษามีความสัมพันธ์กัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มช่างอุตสาหกรรม แขนงวิชาเครื่องกลและไฟฟ้า ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในแผนกช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้ากำลัง และช่างอิเล็กทรอนิกส์ที่เปิดสอนแผนกดังกล่าวในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งมีรวมทั้งสิ้น 8 แห่ง ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคธนบุรี วิทยาเขตเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น วิทยาเขตเทคนิคพายัพ วิทยาเขตเทคนิคตาก และวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้

2. ทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษที่จะทำการวิจัยได้แก่ ทักษะการอ่านเพื่อหาใจความสำคัญ การสรุปความ การเรียบเรียงข้อมูล การตีความข้อมูลจากตาราง การอ่านและจับบันทึก การใช้ทองสมุก และการใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ โดยจะไม่รวมถึงทักษะการฟังคำบรรยายและจับบันทึก และทักษะการเข้าร่วมสัมมนา เพราะเป็นทักษะที่ไม่ได้สอนในระดับอาชีวศึกษา

คำจำกัดความในการวิจัย

ภาษาอังกฤษเทคนิค (ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ) หมายถึง ภาษาอังกฤษที่ใช้กันในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถที่จะนำความรู้ ความเข้าใจในภาษาอังกฤษไปใช้ในการแสดงออก เพื่อสื่อความหมายได้ตามต้องการ

ทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ทักษะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ ทักษะการหาใจความสำคัญ การสรุปความ การเรียบเรียงข้อมูล การตีความหมายข้อมูลจากตาราง การอ่านและจับบันทึก การใช้ทองสมุก และการใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ

นักศึกษากลุ่มช่างอุตสาหกรรม หมายถึง นักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในปีการศึกษา 2528 ชั้นปีที่ 2 รอบเช้า ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แขนงวิชาเครื่องกลและไฟฟ้า ในแผนกช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้ากำลัง และช่างอิเล็กทรอนิกส์

วิทยาลัยเทคนิค สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา หมายถึง วิทยาลัยที่เปิดสอนค่านช่างอุตสาหกรรม แขนงวิชาเครื่องกลและไฟฟ้าทั่วประเทศ ซึ่งมีรวมทั้งสิ้น 8 แห่ง ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี วิทยาเขตเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น วิทยาเขตเทคนิคพายัพ วิทยาเขตเทคนิคตาก และวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับกระทรวงศึกษาธิการในการนำไปปรับปรุงหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเทคนิค สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษเทคนิคในการนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเทคนิค และทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษ
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจในการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคและทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย